

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 4/2022
22.12.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Марина Милановић, у предмету предлагача АА из ... код ..., чији је пуномоћник Миодраг Рајковић, адвокат из ..., решавајући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Р4 П 195/16 од 28.09.2016. године, дана 22.12.2022. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење Вишег суда у Београду Р4 П 195/16 од 28.09.2016. године у ставу другом изреке тако што се на износ накнаде од 500 евра (из става првог изреке) предлагачу досуђује затезна камата по стопи прописаној Законом о затезној камати, почев од истека рока од три месеца од подношења захтева за исплату, која ће му се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

У преосталом делу одлуке о захтеву за камату садржане у ставу другом и у ставу трећем изреке решења Вишег суда у Београду Р4 П 195/16 од 28.09.2016. године, жалба предлагача се одбија и у том делу се исто решење **ПОТВРЂУЈЕ**.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Р4 П 195/16 од 28.09.2016. године, ставом првим изреке, подносиоцу захтева је одређена примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 500 евра у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан исплате, који износ ће му се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од 3 месеца рачунајући од дана подношења захтева подносиоца за исплату. Ставом другим изреке, одбијен је захтев подносиоца којим је тражио да му се на досуђени износ правичне накнаде од 500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС, исплати законска затезна камата од дана настанка обавезе до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев подносиоца којим је тражио да му се на име правичне накнаде због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од још по 50 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, за сваку годину за коју је подносиоцу утврђена повреда права на суђење у разумном року, са законском затезном каматом почев од настанка обавезе до исплате.

Против наведеног решења, става другог и трећег изреке, предлагач је изјавио жалбу из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијаног решења у смислу члана 386. у вези члана 402. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 55/14), на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку ("Службени гласник СРС", број 25/82 ... "Службени гласник РС", бр. 46/95 ... 55/14), на чију сходну примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд је нашао да је жалба делимично основана.

У поступку није учињена повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд, као другостепени у овом поступку, пази по службеној дужности.

Предлагач је 19.11.2014. године поднео захтев за заштиту права на суђење у разумном року Вишем суду у Београду, у коме је навео да му је радњама Првог основног суда у Београду у предмету П 19181/13 повређено право на суђење у разумном року, па је тражио да суд усвоји његов предлог. Трошкове поступка је тражио и ближе их определио. Решењем Вишег суда у Београду Р4 П 157/14 од 05.01.2014. године, ставом првим изреке, утврђено је да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Првим основним судом у Београду у предмету П 19181/13 па је наложено Првом основном суду у Београду да у најкраћем могућем року од дана достављања решења оконча парнични поступак који се води код Првог основног суда у Београду у предмету П 19181/13. Ставом другим изреке, одбачен је предлог предлагача у делу у коме је захтевао накнаду материјалне штете да се обавезе Република Србија да подносиоцу захтева исплати за сваку годину по 150 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од дана настанка обавезе, све у року од 15 дана, као неуредан. Одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Р4 П 157/14 од 05.01.2014. године, Врховни касациони суд је укинуо решење Вишег суда у Београду Р4 П 157/14 од 05.01.2014. године у ставу другом изреке и у том делу предмет је враћен истом суду на поновно одлучивање. Након тога, Виши суд у Београду донео је сада побијано решење Р4 П 195/16 од 28.09.2016. године, којим је одредио примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року подносиоцу у износу од 500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате који износ ће му се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од 3 месеца рачунајући од дана подношења захтева подносиоца за исплату, а одбио његов захтев за досуђење законске затезне камате на досуђени износ и одбио је захтев подносиоца којим је тражио да му се на име правичне накнаде због утврђене повреде права на суђење у разумном року исплати још по 50 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате за сваку годину за коју је подносиоцу утврђена повреда права на суђење у разумном року са законском затезном каматом почев од настанка обавезе до исплате. Допунским решењем Вишег суда у Београду Р4 П 195/16 од 29.08.2022. године, предлагачу су досуђени трошкови поступка у износу од 12.000,00 динара који износ ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од 3 месеца рачунајући од дана подношења захтева предлагача за исплату, а против наведеног допунског решења није изјављена жалба.

Основано се жалбом предлагача указује да је одлука о одбијању захтева за камату заснована на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 8б став 2. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 101/13) предвиђено је да се примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року исплаћује из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од три месеца од дана подношења захтева странке за исплату. Дospelост овог новчаног потраживања предлагача према цитираној одредби наступа протеклом наведеног рока за њену исплату, што произилази и из опште одредбе члана 324. Закона о облигационим односима (ЗОО). Чланом 277. став 1. ЗОО прописано је да дужник који задолжни са испуњењем доспеле новчане обавезе дугује, поред главнице, и затезну камату по стопи утврђеној законом.

Из цитираних законских одредаба проистиче да предлагачу на досуђени износ примерене накнаде припада и затезна камата почев од истека рока од три месеца од подношења захтева за исплату. Како је висина накнаде одређена у еврима, камата се утврђује по стопи прописаној одредбом члана 4. Закона о затезној камати („Службени гласник РС“ бр. 119/2012), са исплатом у динарској противвредности на начин одређен за исплату накнаде по члану 8б став 2. Закона о уређењу судова. Предлагачу не припада камата тражена и за период од доношења одлуке као дана настанка обавезе. Зато је по жалби првостепено решење делимично преиначено, а делимично у наведеном делу потврђено.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 401. тачка 2. и 3. ЗПП одлучио као у ставу првом и другом изреке решења.

Будући да је предлагач делимично успео са жалбом није му досуђена накнада трошкова другостепеног поступка применом члана 165. став 1. и 2. у вези члан 153. ЗПП и члана 30. став 2. ЗВП.

Судија
Марина Милановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић